

INSTRUMENT GŁÓWNY (FAGOT HISTORYCZNY)

Nazwa przedmiotu

Wydział Instrumentalny

Nazwa jednostki realizującej przedmiot

program studiów

Instrumentalistyka

Kierunek

Specjalność

Specjalizacja

stacjonarne	pierwszego stopnia	obowiązkowy	wykład	indywidualne	zajęcia w pomieszczeniu dydaktycznym AMFN
Forma studiów	Poziom studiów	Status przedmiotu	Forma przeprowadzenia zajęć	Tryb realizacji	

ROK I		ROK II		ROK III	
sem. I	sem. II	sem. I	sem. II	sem. I	sem. II
☒	☒	☒	☒	☒	☒
E	E	E	E	E	Z
ECTS					
9	9	9	9	9	9

Liczba godzin kontaktowych z pedagogiem **180**

Liczba godzin indywidualnej pracy studenta **1440**

punkty ECTS **54**

Forma zaliczenia: **Z** – zaliczenie bez oceny | **ZO** – zaliczenie z oceną | **E** – egzamin

Koordynator przedmiotu

Kierownik Katedry Klawesynu, Organów i Muzyki Dawnej

Prowadzący przedmiot

Beniamin Lewi

Metody kształcenia

- wykład problemowy
- rozwiązywanie zadań
- praca indywidualna
- Wybór z listy.
- Wybór z listy.

Metody weryfikacji efektów uczenia się

- egzamin (standaryzowany, na bazie problemu)
- Wybór z listy.
- Wybór z listy.
- Wybór z listy.
- Wybór z listy.

CELE PRZEDMIOTU

Przygotowanie do wykonywania zawodu instrumentalisty orkiestrowego, kameralisty i solisty. Wymagania stawiane studentom są ukierunkowane na pogłębianie ich wiedzy, doskonalenie umiejętności wykonawczych, twórcze podchodzenie do zagadnień związanych z estetyką dźwięku i kształtowanie osobowości artystycznej. Przygotowanie do zawodu artysty muzyka wymaga także nadzoru nad praktykami estradowymi podopiecznych oraz opanowania przez nich w stopniu zaawansowanym związanych:

- ze znajomością historii instrumentu,
- literatury przedmiotu,
- opanowaniem swobodnego posługiwania się aparatem gry,
- umiejętnością frazowania i operowania zróżnicowaną barwą dźwięku i sposobami artykulacji, posługiwania się dynamiką i agogiką, ➤ rozumieniem pojęć muzycznych, samodzielnym odnajdywaniem środków wyrazu i określeniem charakteru utworu a także jego samodzielną interpretacją,
- umiejętnością grania a'vista z uwzględnieniem prawidłowej artykulacji, dynamiki, frazowania i agogiki,
- umiejętnością samodzielnego opracowywania i interpretowania utworów, dokonywania analizy formalnej z uwzględnieniem stylu utworu, epoki w jakiej powstał i doboru właściwych metod pracy,
- umiejętnością opanowania pamięciowego zadanego materiału (posługiwanie się różnymi formami zapamiętywania),
- obyciem estradowym, w tym umiejętnościami koncentracji i panowania nad tremą oraz szczegółowej analizy produkcji artystycznej.

WYMAGANIA WSTĘPNE

Umiejętność gry na fagocie współczesnym lub na innym instrumencie dętym drewnianym, współczesnym lub historycznym, na poziomie szkoły muzycznej II stopnia.

TREŚCI PROGRAMOWE**semestr I**

Omówienie podstawowych pojęć - w przypadku fagocistów współczesnych rozpoczynających naukę na instrumencie historycznym: opanowanie podstaw wydobywania prostego dźwięku na fagocie barokowym poprzez ukazanie sposobu zadęcia, rezygnacji z wibracji i kształtowania długich dźwięków o kształcie messa di voce, nauka aplikatury, poszczególnych chwytów, chwytów widełkowe, przedłużone palcowanie najwyższego rejestru, ćwiczenie przedęcia. Zapoznanie studenta ze stroikami do fagotu barokowego, pierwsze próby warsztatowe, mające na celu nauczanie samodzielnej budowy i wykonania stroika. Uświadamianie i odkrywanie nowej intonacji, niż znana do tej pory temperacja równomierna, kształcenie ucha na brzmienie czystych tercji durowych i molowych, rodzaje artykulacji na głoskach tu, du, oraz ich łączenie. Gamy C-dur, a-moll, F-dur, d-moll. Łatwe tańce wczesnobarokowe, solo i z basso continuo. W przypadku osób, które grały na innym instrumencie dętym niż fagot - nauka gry na fagocie barokowym od podstaw. Specyfika oddechu na instrumencie podwójnostroikowym, odpowiednie podparcie przeponą, właściwe ustawienie ust, warg (francuskie Embouchure, niemiecki Ansatz). Artykułowanie tu, du jako podstawowe, nauka aplikatury od podstaw. Dopiero po poznaniu i utrwaleniu powyższych - praca nad opanowaniem podstaw wydobywania prostego dźwięku na fagocie barokowym poprzez ukazanie sposobu zadęcia, braku wibracji w kształtowaniu długich dźwięków o kształcie messa di voce, nauka aplikatury, poszczególnych chwytów, chwytów widełkowe, przedłużone palcowanie najwyższego rejestru, ćwiczenie przedęcia. Zapoznanie studenta ze stroikami do fagotów historycznych, pierwsze próby warsztatowe, mające na celu nauczanie samodzielnej budowy i wykonania stroika. Uświadamianie i odkrywanie innej temperacji, kształcenie ucha na brzmienie czystych tercji durowych i molowych, rodzaje artykulacji na głoskach tu, du, oraz ich łączenie. Gamy C-dur, a-moll, F-dur, d-moll. Łatwe tańce wczesnobarokowe, solo i z basso continuo. Prosta forma sonaty barokowej, w zależności od postępów studenta.

podstawowe kryteria oceny (semestr I)

Semestry I - V studiów pierwszego stopnia kończą się obowiązkowym egzaminem praktycznym, w czasie którego studenci prezentują program trwający ok. 20-25 min., stanowiący wybór z repertuaru przygotowywanego w ciągu danego semestru. Repertuar egzaminu powinien być zróżnicowany stylistycznie. Ostatni semestr studiów kończy się egzaminem dyplomowym.

semestr II

Dalsza praca nad podstawami wydobywania prostego dźwięku, sposobem zadęcia, rezygnacją z wibracji i kształtowania messa di voce, w kwestii aplikatury wprowadzanie kolejnych chwytów, w tym chwytów widełkowych i palcowania najwyższego rejestru, ćwiczenie przedęcia. Ćwiczenie samodzielnej budowy i wykonania stroika. Ćwiczenie dostrajania się do innych temperacji niż równomierna, dalsze kształcenie ucha na brzmienie czystych tercji durowych i molowych, artykulacji na głoskach tu, du, oraz ich łączenie. Możliwe gamy z większą ilością znaków niż jeden w zależności od możliwości studenta. Wykonywanie form tanecznych i prostych form sonaty barokowej z basso continuo, w zależności od postępów studenta.

podstawowe kryteria oceny (semestr II)

Semestry I - V studiów pierwszego stopnia kończą się obowiązkowym egzaminem praktycznym, w czasie którego studenci prezentują program trwający ok. 20-25 min., stanowiący wybór z repertuaru przygotowywanego w ciągu danego semestru. Repertuar egzaminu powinien być zróżnicowany stylistycznie. Ostatni semestr studiów kończy się egzaminem dyplomowym.

semestr III

Kontynuacja pracy nad zagadnieniami : gamy G-dur, e-moll, D-dur, h-moll, B-dur, g-moll, Es-dur, c-moll, Obydwa semestry drugiego roku studiów mają na celu doprowadzenie do pełnego opanowania aplikatury, sposobu zadęcia i dyspozycji powietrzem zarówno w kształtowaniu frazy jak i stosowania przedęcia. Zwrócenie uwagi i uświadomienie studentowi rejestrów „śpiewaczych” i budowanie umiejętności ich stosowania i przechodzenia między nimi. Dalsza praca na długich dźwiękach, gamach, pasażach, tercjach.

Praca nad utworami o stopniu trudności dostosowanym do umiejętności studenta w danym czasie roku akademickiego. Zapoznanie z podstawami zróżnicowania stylistycznego utworów z różnych ośrodków Europy. Praca nad umiejętnością współpracy z klawesynistą/organistą, umiejętnością strojenia się przed wykonaniem utworu z towarzyszeniem basso continuo, wspólnych oddechów i odpowiedniego wprowadzenia tempa, zmiany koloru, cezur z muzykami grającymi partię continuo. Kładzenie nacisku na prezencję sceniczną i sposób w jaki fagocista historyczny ma się zachowywać w czasie wykonywania utworów.

Dalsze nauczanie i warsztatowe udoskonalanie manualnych umiejętności studenta w zakresie budowy stroika do fagotu barokowego w stopniu podstawowym.

podstawowe kryteria oceny (semestr III)

Semestry I - V studiów pierwszego stopnia kończą się obowiązkowym egzaminem praktycznym, w czasie którego studenci prezentują program trwający ok. 20-25 min., stanowiący wybór z repertuaru przygotowywanego w ciągu danego semestru. Repertuar egzaminu powinien być zróżnicowany stylistycznie. Ostatni semestr studiów kończy się egzaminem dyplomowym.

semestr IV

Kontynuacja pracy nad zagadnieniami: gamy G-dur, e-moll, D-dur, h-moll, B-dur, g-moll, Es-dur, w tym tercje i pasáže, pełne opanowanie aplikatury, sposobu zadęcia i dyspozycji powietrzem zarówno w kształtowaniu frazy jak i stosowania przedęcia. Dalsza praca nad rejestrami „śpiewaczymi” i umiejętnością ich stosowania i przechodzenia między nimi. Praca nad utworami o stopniu trudności dostosowanym do umiejętności studenta w danym czasie roku akademickiego. Pogłębianie wiedzy na temat zróżnicowania stylistycznego utworów z różnych ośrodków Europy, umiejętności współpracy z klawesynistą/organistą, strojenia się, prezencji sceniczej.

Dalsze nauczanie i warsztatowe udoskonalanie manualnych umiejętności studenta w zakresie budowy stroika do fagotu historycznego w stopniu podstawowym.

podstawowe kryteria oceny (semestr IV)

Semestry I - V studiów pierwszego stopnia kończą się obowiązkowym egzaminem praktycznym, w czasie którego studenci prezentują program trwający ok. 20-25 min., stanowiący wybór z repertuaru przygotowywanego w ciągu danego semestru. Repertuar egzaminu powinien być zróżnicowany stylistycznie. Ostatni semestr studiów kończy się egzaminem dyplomowym.

semestr V

- Gamy A-dur, fis-moll, E-dur, cis-moll, As-dur, f-moll, różne Sonaty i Suity na fagot obligato lub inny instrument basowy i basso continuo, zgłębianie zagadnień stylistycznych i warsztatowych, dostosowywanie się intonacyjne do różnych temperacji historycznych
- Kontynuacja warsztatowych prac stroikowych. Poznawanie różnych technik wiązania, wybierania trzciny, fasonowania, dostosowywania do różnych modeli instrumentów. Ukazywanie bogactwa tematyki stroikowej, typów stoików do poszczególnych kopii fagotów historycznych

podstawowe kryteria oceny (semestr V)

Semestry I - V studiów pierwszego stopnia kończą się obowiązkowym egzaminem praktycznym, w czasie którego studenci prezentują program trwający ok. 20-25 min., stanowiący wybór z repertuaru przygotowywanego w ciągu danego semestru. Repertuar egzaminu powinien być zróżnicowany stylistycznie. Ostatni semestr studiów kończy się egzaminem dyplomowym.

semestr VI

Kontynuacja pracy nad wszystkimi zagadnieniami z poprzednich semestrów.
Przygotowanie programu recitalu dyplomowego kończącego studia I stopnia. Praca wraz z pedagogiem nad doбором repertuaru, uświadamianie studentowi znaczenia recitalu, nie tylko jako egzaminu dyplomowego per se, ale także publicznego koncertu. Kształtowanie profesjonalnej postawy artysty.
Egzamin dyplomowy – licencjat: ok. 35 - 40 min., podczas którego oprócz utworów z towarzyszeniem basso continuo, może być również obecny utwór kameralny w większym składzie. Repertuar recitalu dyplomowego powinien być urozmaicony stylistycznie. Możliwe jest także wykonanie formy koncertu barokowego ze smyczkami i basso continuo.

podstawowe kryteria oceny (semestr VI)

Egzamin praktyczny przed komisją złożoną z członków Katedry. Publiczna prezentacja przygotowanego repertuaru na wysokim poziomie technicznym i artystycznym.

Kategorie efektów	EFEKT UCZENIA SIĘ	Kod efektu
Wiedza	posiada znajomość podstawowego repertuaru związanego z własną specjalnością	P6_I_W02
	posiada wiedzę umożliwiającą docieranie do niezbędnych informacji (książki, nagrania, materiały nutowe, Internet), ich analizowanie i interpretowanie we właściwy sposób	P6_I_W04
	orientuje się w piśmiennictwie dotyczącym kierunku studiów, zarówno w aspekcie historii danej dziedziny lub dyscypliny, jak też jej obecnej kondycji (dotyczy to także Internetu i e-learningu)	P6_I_W05

	rozpoznaje i definiuje wzajemne relacje zachodzące pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami studiowania	P6_I_W07
	posiada znajomość stylów muzycznych i związanych z nimi tradycji wykonawczych	P6_I_W08
	posiada wiedzę dotyczącą muzyki współczesnej	P6_I_W09
	posiada orientację w zakresie problematyki związanej z technologiami stosowanymi w muzyce oraz w zakresie rozwoju technologicznego związanego ze swoją specjalnością	P6_I_W10
	posiada podstawową wiedzę dotyczącą budowy własnego instrumentu i jego ewentualnej konserwacji	P6_I_W11
	posiada podstawowe wiadomości w zakresie praktycznego zastosowania wiedzy o harmonii i zdolność analizowania pod tym kątem wykonywanego repertuaru	P6_I_W13
Umiejętności	dysponuje umiejętnościami niezbędnymi do tworzenia i realizowania własnych koncepcji artystycznych	P6_I_U01
	jest świadomy sposobów wykorzystywania swej intuicji, emocjonalności i wyobraźni w obszarze ekspresji artystycznej	P6_I_U02
	wykazuje zrozumienie wzajemnych relacji zachodzących pomiędzy rodzajem stosowanej w danym dziele ekspresji artystycznej a niesionym przez niego komunikatem	P6_I_U03
	posiada znajomość i umiejętność wykonywania reprezentatywnego repertuaru związanego z głównym kierunkiem studiów	P6_I_U04
	posiada umiejętność wykorzystywania wiedzy dotyczącej podstawowych kryteriów stylistycznych wykonywanych utworów	P6_I_U05
	posiada umiejętność odczytania zapisu muzyki XX i XXI wieku	P6_I_U06
	jest przygotowany do współpracy z innymi muzykami w różnego typu zespołach oraz w ramach innych wspólnych prac i projektów, także o charakterze multidyscyplinarnym	P6_I_U07
	posiada umiejętność właściwego odczytania tekstu nutowego, biegłego i pełnego przekazania materiału muzycznego, zawartych w utworze idei i jego formy	P6_I_U09
	opanował warsztat techniczny potrzebny do profesjonalnej prezentacji muzycznej i jest świadomy problemów specyficznych dla danego instrumentu (intonacja, precyzja itp.)	P6_I_U10
	przyswoił sobie dobre nawyki dotyczące techniki i postawy, umożliwiające operowanie ciałem w sposób (z punktu widzenia fizjologii) najbardziej wydajny i bezpieczny	P6_I_U11
	poprzez opanowanie efektywnych technik ćwiczenia wykazuje umiejętność samodzielnego doskonalenia warsztatu technicznego	P6_I_U12
	Posiada umiejętność rozumienia i kontrolowania struktur rytmicznych i metrycznych oraz zna uwarunkowania wykonawcze i interpretacyjne opracowywanych utworów	P6_I_U13
	posiada podstawowe umiejętności kształtowania i tworzenia muzyki w sposób umożliwiający odejście od zapisanego tekstu nutowego	P6_I_U16
	dzięki częstym występom publicznym wykazuje umiejętność radzenia sobie z różnymi stresowymi sytuacjami z nich wynikającymi;	P6_I_U17
	wykazuje umiejętność brania pod uwagę specyficznych wymagań publiczności i innych okoliczności towarzyszących wykonaniu (jak np. reagowania na rozmaite warunki akustyczne sal);	P6_I_U18
Kompetencje społeczne	realizuje własne koncepcje i działania artystyczne oparte na zróżnicowanej stylistyce, wynikającej z wykorzystania wyobraźni, ekspresji i intuicji	P6_I_K02

	posiada umiejętność organizacji pracy własnej i zespołowej w ramach realizacji wspólnych zadań i projektów	P6_I_K03
	posiada umiejętność samooceny, jak też jest zdolny do budowania konstruktywnej krytyki w obrębie działań muzycznych, artystycznych oraz w obszarze szeroko pojmowanej kultury	P6_I_K04
	jest zdolny do definiowania własnych sądów i przemyśleń na tematy społeczne, naukowe i etyczne oraz umie je umiejscowić w obrębie własnej pracy artystycznej	P6_I_K05
	w sposób świadomy i profesjonalny umie zaprezentować własną działalność artystyczną;	P6_I_K09
	umie posługiwać się fachową terminologią z zakresu dziedziny muzyki	P6_I_K10
	jest zdolny do efektywnego wykorzystania wyobraźni, intuicji, twórczej postawy i samodzielnego myślenia w celu rozwiązywania problemów	P6_I_K12
	w sposób świadomy kontroluje swoje emocje i zachowania	P6_I_K13

LITERATURA PODSTAWOWA

Literatura zgodna z treściami programowymi przedmiotu. Wydania źródłowe podstawowych utworów.

- B. Haynes - The Eloquent Oboe, B. Kuijken - The notation is not the music
- L. Mozart – Gruntowna szkoła skrzypcowa (Grundliche Violinschule)
- J. J. Quantz - O zasadach gry na flecie poprzecznym
- J. Kopp – The Bassoon

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA

- C. Ph. E. Bach - O prawdziwej sztuce gry na instrumentach klawiszowych.
- B. Haynes - The history of performing pitch
- D. Szlagowska - Muzyka baroku
- J. Hotteterre - Principles Of The Flute, Recorder And Oboe
- B. Kuijken The Notation Is Not the Music, Indiana University Press, 2013
- M. Pilch, Wibracja w świetle historycznych szkół fletowych – świadomie wykonywany ozdobnik, wyraz emocji czy mechaniczna maniera? w: Między traktatem a mową uczuć w dźwięki przemienioną. Muzyka XVIII wieku w teorii i praktyce, Akademia Muzyczna w Łodzi 2014
- Betty Bang Mather, D. Lasocki, Free ornamentation in woodwind music 1700-1775, McGinnis & Marx Music Publishers, 1976
- R. W. Duffin, Jak system równomiernie temperowany popsuł harmonię i dlaczego powinno cię to obchodzić, tłum. T. Wierzbowski, Wrocław 2016
- Maggie Killbey - Curtal, Dulcian, Bajón: A History of the Precursor to the Bassoon

BIBLIOTEKI WIRTUALNE I ZASOBY ON-LINE (opcjonalnie)

Repozytoria prac dyplomowych, doktorskich i habilitacyjnych muzycznych uczelni krajowych oraz zagranicznych

- Academic Search Premier
- Cambridge Companions to Music
- Classical Scores Library
- Garland Encyclopedia of World Music Online
- JSTOR
- Naxos Music Library
- New York Times Historical (1851-2007)
- Oxford Music Online
- Grove Music Online
- Oxford Reference Online
- Project MUSE
- ProQuest Dissertations & Theses
- RILM Abstracts of Music Literature
- RIPM Retrospective Index to Music Periodicals with Full Text
- International Music Score Library Project

Data modyfikacji	Wprowadź datę	Autor modyfikacji	
Czego dotyczy modyfikacja	czcionka Calibri, rozmiar 11, używać punktorów (jeśli potrzeba)		